

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 13/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23Tos/86/2025-282 z 30. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa bez zastúpenia advokátom, o ktorého ustanovenia žiada, ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa „čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 50 ods. 3, 5 a 6“ Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa „čl. 1, čl. 3, čl. 5, čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17“ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Kópiu ústavnou sťažnosťou namietaného uznesenia sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil, no na výzvu ústavného súdu bola predložená krajským súdom.

II.

2. Sťažovateľovi ako obzvlášť závažnému recidivistovi bol za vraždu v roku 1992 uložený doživotný trest odňatia slobody. Okresný súd uznesením zo 14. mája 2025 zamietol jeho návrh z júna 2023 na podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu, že s ohľadom na povahu trestného činu nemožno očakávať, že by sťažovateľ na slobode viedol riadny život.

3. Okresný súd vychádzal z hodnotenia ústavu na výkon trestu, podľa ktorého sa správanie sťažovateľa zlepšilo, keďže naposledy bol disciplinárne potrestaný za skutok z roku 2017 a po intervenciách odborného personálu sa správal tak, že bol umiestnený do kolektívu odsúdených. I tak v jeho správaní dochádzalo k občasným nedostatkom, ktoré boli riešené pohovormi.

Z hodnotenia okrem toho vyplynulo, že sťažovateľ bol od februára do augusta 2023 umiestnený vo výstupnom oddiele, kde absolvoval základný resocializačný program. Počas toho sa zamerával na víziu podmieneného prepustenia, no v skupinovej práci sa prezentoval sebastredne a necitlivo k okoliu, čo sa prejavovalo v skákaní do reči iným, neponechaním dostatočného priestoru iným, aby sa nechal obohatiť o ich skúsenosti. Podľa hodnotenia sťažovateľ je vzdorovitý, nátlakový a presadzujúci si svoj názor a s nevôľou prijíma odloženie uspokojenia svojich potrieb.

4. Okrem toho okresný súd vychádzal zo znaleckého posudku, podľa ktorého je u sťažovateľa prítomná zmiešaná porucha osobnosti so schizoidnými, antisociálnymi a disociálnymi rysmi, ktorá je nezanedbateľným rizikom trestnej recidívy. Podľa posudku u sťažovateľa absentuje uvedomenie si tejto poruchy a uznania jej symptómov a vplyvu na život. To vedie k tomu, že je masívne egocentrický a bez ohľadu na okolie sa zameriava na dosahovanie svojich potrieb, hoci, ak by chcel za dlhé obdobie výkonu trestu, mohlo by u neho dôjsť k náprave.

5. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietol správnosť hodnotenia ústavu a poukázal na sociálny kontakt s rodinou, keďže po prepustení na slobodu by mohol bývať u matky, sestry sú ochotné mu pomôcť finančne a priateľka mu môže zabezpečiť brigádu. Uviedol, že v roku 2024 začal nadstavbové štúdium s maturitou s vynikajúcimi výsledkami. Namietal znalecké závery, ktorého nezohľadnili udelené odmeny, prácu pre charitu, zvyšovanie si vzdelania, dlhoročné chodenie do kostola a jeho priateľstvo so spisovateľom.

6. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sťažnosť zamietol. Podľa krajského súdu podmienky pre podmienené prepustenie spočívajúce v preukázaní polepšenia a očakávania, že sťažovateľ povedie riadny život, boli splnené len čiastočne. Krajský súd uznal, že sťažovateľ má kontakty s rodinou, pracuje, vzdeláva sa a venuje sa charite. Zdôraznil však, že aj v súčasnosti občas porušuje disciplínu a riaditeľ ústavu na výkon trestu jeho resocializačnú prognózu vyhodnotil ako menej priaznivú pri strednom riziku recidívy. Okrem toho má zmiešanú poruchu osobnosti, ktorá je rizikom recidívy, a jeho prístup k tomu je nekritický. To vedie záveru, že sťažovateľ sa nenaučil žiť v spoločensky prijateľných hraniciach. Navyše, nie je celkom kritický ani k svojej trestnej činnosti. Krajský súd uzavrel, že sťažovateľ nepreukázal polepšenie, a vzhľadom na svoj postoj k spáchanej trestnej činnosti a zdravotný stavu nemožno očakávať, že po prepustení povedie riadny život.

III.

7. Sťažovateľ vymenúva jednotlivé namietané články ústavy a dohovoru. Následne opisuje zamietnutie jeho skorších žiadostí o podmienené prepustenie, priebeh jeho preradení vo výkone trestu, priesťahmi poznačený postup okresného súdu a nevyhovenie jeho námietkam proti znalcom, ktorí ho mali prehovárať, aby svoju žiadosť stiahol. Namieta, že okresný súd zamietol jeho návrhy na ďalšie dokazovanie a neposkytol mu zvukový záznam z verejného zasadnutia, na ktorom rozhodol. Podľa sťažovateľa postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, keďže konanie trvalo takmer tri roky a ďalšiu šancu podať návrh na podmienené prepustenie bude mať až v novembri 2028.

8. Sťažovateľ uvádza, že riaditeľ ústavu na výkon trestu disponuje naj dôveryhodnejšími informáciami, podmienené prepustenie na slobodu súvisí s jeho právom na osobnú slobodu a že doživotný trest odňatia slobody, ktorý nemožno znížiť, je v rozpore s čl. 3 dohovoru. Okrem toho

namieta, že znalecký posudok nemá prílohy, a preto je nepreskúmateľný. Tiež namieta, že okresný súd sa odmietol zaoberať námietkou zaujatosti znalca. Podľa sťažovateľa vo výkone trestu mu neboli vytvorené podmienky na podmienené prepustenie. Sťažovateľ je toho názoru, že rozhodnutia v jeho veci nie sú dostatočne odôvodnené a ani z iných rozhodnutí v obdobných veciach nie je zrejmé, aké sú podmienky na to, aby mohol byť odsúdený na doživotný trest prepustený na slobodu. Za alibistické považuje stotožnenie sa krajského súdu s odôvodnením okresného súdu. Uzaviera, že aj keď sa súdy snažili svoje rozhodnutie racionalizovať, celý proces bol svojvoľný a formálny.

IV.

9. Aj keď sťažovateľ formálne uvádza, že došlo k porušeniu množstva jeho ústavných práv, ktoré vymenúva ich nominálnym katalógom, z jeho argumentácie možno substancovať konkrétne právne dôvody len vo vzťahu k porušeniu práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, prerokovanie veci bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zákazu neľudského trestu podľa čl. 3 dohovoru, osobnú slobodu podľa čl. 5 dohovoru a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru. V prevyšujúcej časti porušenia práv podľa „čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 3 a čl. 50 ods. 3, 5 a 6 ústavy a čl. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru ústavná sťažnosť nemá § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ustanovenú náležitosť (konkrétne právne dôvody porušenia), a preto bola v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

10. Z dôvodu porušenia ústavných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, prerokovanie veci bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zákazu neľudského trestu podľa čl. 3 dohovoru, osobnú slobodu podľa čl. 5 dohovoru a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

11. K porušeniu práva podľa čl. 3 dohovoru dochádza pri doživotnom treste bez možnosti podmieneného prepustenia [rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) o sťažnosti č. 21906/04 Kafkaris proti Cypru z 12. 2. 2008, bod 97]. Odsúdený na doživotný trest má vedieť, čo musí urobiť, aby sa zväžilo prepustenie. Odsúdenému má byť daná skutočná príležitosť na podmienené prepustenie a musí mu byť reálne umožnené, aby vo výkone trestu mal nádej, že raz bude mať nárok na podmienené prepustenie. Pravidelným preskúmaním individualizovaného programu treba odsúdeného povzbudzovať k rozvoju tak, aby bol schopný viesť zodpovedný život bez kriminality (rozsudok ESLP o sťažnosti č. 10511/10 Murray proti Holandsku z 26. 4. 2008, bod 103).

12. Nemožno dospieť k záveru, že právna úprava obsiahnutá v § 66 Trestného zákona by bola v rozpore s požiadavkami dohovoru. Podmienené prepustenie na slobodu je obmedzené splnením podmienok spočívajúcich v tom, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Všetky tieto zákonné kritériá boli v prípade sťažovateľa skúmané všeobecnými súdmi, ktoré pripustili, že správanie sťažovateľa sa zlepšilo, no stále u neho badať nedostatky. Rozhodujúcim prvkom, ktorý viedol k záveru o tom, že u sťažovateľa nemožno očakávať, že povedie riadny život,

však bolo to, že z hodnotenia ústavu na výkon trestu a aj zo znaleckého dokazovania vyplynuli v podstate zhodné osobnostné prvky sťažovateľa, z ktorých všeobecné súdy vyvodili, že v tomto čase a aj napriek priestoru, ktorý mu bol daný vo výkone trestu, nemožno očakávať, že by sťažovateľ bol na slobode schopný viesť riadny život.

13. Takýto záver krajského súdu, ktorý sa stotožnil s okresným súdom, nemožno považovať za mylný, no predovšetkým nemožno dospieť k záveru, že by sťažovateľovi nebola daná skutočná príležitosť na podmiennečné prepustenie alebo v rámci výkonu trestu odňatia slobody nebola poskytnutá nádej, že raz bude mať nárok na podmiennečné prepustenie. Z ústavnou sťažnosťou namietaného rozhodnutia vyplýva rozumne zdôvodnený záver o tom, že v súčasnosti sťažovateľ nespĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie, no vôbec z neho nevyplýva, osobitne s ohľadom na sťažovateľom odmietané závery znalca, že by sťažovateľ v budúcnosti nemohol byť podmiennečne prepustený. Pritom treba zdôrazniť, že sťažovateľ sa vo výkone trestu podrobil programu tak, aby mohol byť prepustený. Nemožno tak dospieť k záveru o porušení práva podľa čl. 3 dohovoru.

14. Nemožno dospieť k porušeniu práva sťažovateľa na osobnú slobodu čl. 5 dohovoru. Článok 5 ods. 1 písm. a) dohovoru neobsahuje právo na predčasné prepustenie, ale právo na rozhodnutie o predčasnom prepustení pri zachovaní použiteľného národného práva (rozsudok ESĽP Veľká komora z 21. 10. 2013, Del Río Prada proti Španielsku č. 42750/09). ESĽP v rozsudkoch Aleksandr Aleksandrov proti Rusku z 27. marca 2018 a Khamtokhu a Aksenchik proti Rusku z 24. januára 2017 dospel k záveru, že opatrenia týkajúce sa trestu a jeho úpravy sa môžu dotknúť práva na osobnú slobodu podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru. Oba tieto závery však boli formulované nie v súvislosti s podmiennečným prepustením z výkonu trestu odňatia slobody, ale v súvislosti s námietkou porušenia zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru, a to pri možnosti uloženia iného trestu ako trestu odňatia slobody osobe z iného regiónu a pri možnosti neuloženia inak obligatórneho doživotného trestu odňatia slobody osobám diferencovaným podľa veku a pohlavia. K úvahe o porušení práva na osobnú slobodu rozhodovaním o podmiennečnom upustení od zvyšku trestu odňatia slobody možno dospieť len vtedy, ak takejto žiadosti nie je vyhovené v dôsledku osobitného diskriminačného opatrenia [rozsudok ESĽP (Veľká komora) z 21. 10. 2013, Del Río Prada proti Španielsku č. 42750/09]. Z rozhodnutia krajského súdu nevyplýva, že k takémuto postupu zo strany krajského súdu došlo.

15. Rovnako nedôvodná je námietka sťažovateľa o porušení jeho práva na spravodlivé súdne konanie. Na rozhodovanie o podmiennečnom prepustení na slobodu nemožno aplikovať právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže nejde o rozhodnutie o oprávnenosti trestného obvinenia tak, ako to ustanovuje čl. 6 ods. 1 dohovoru (Enea proti Taliansku, rozsudok ESĽP – Veľká komora zo 17. 9. 2009, sťažnosť č. 74912/01).

16. Čo sa týka porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, treba uviesť, že úlohou ústavného súdu nie je preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, a ani odpovedať na to, či malo byť žiadosti sťažovateľa o podmiennečné prepustenie vyhovené. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na posúdenie otázky, či sa krajský súd s argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter, teda či nie je výsledkom zjavného právneho omylu. V súlade s materiálnym prístupom k ochrane

ústavnosti bolo zohľadnené aj uznesenie okresného súdu, ktoré s napadnutým uznesením krajského súdu tvorí z hľadiska predmetu ochrany jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

17. Z ústavy nevyplýva právo na to, aby bolo vyhovené návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie splnenia týchto podmienok je na úvahe súdu (II. ÚS 222/2019), pričom z § 66 Trestného zákona vyplývajú viaceré materiálne a vzájomné súvisiace podmienky podmieneného prepustenia: (i) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a (ii) možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na zaradenie odsúdeného do výkonu trestu. Vo veci sťažovateľa bolo vykonané dostatočné dokazovanie na zistenie toho, že možno očakávať, že sťažovateľ v prípade podmieneného prepustenia povedie riadny život. Bolo zohľadnené i to, že došlo k zlepšeniu jeho správania. Rozhodujúci však bol odborný znalecký záver, ktorý osobu sťažovateľa hodnotí v súlade s jeho hodnotením ústavu na výkon trestu. Tento záver a z neho vyvodené rozhodnutie všeobecných súdov nemožno považovať za zjavne mylné alebo nedostatočné odôvodnené, keďže sťažovateľovi dostatočne vysvetľuje, prečo jeho žiadosti nebolo vyhovené a čo musí urobiť, aby v budúcnosti bolo možné jeho ďalšej žiadosti vyhovieť.

18. Treba doplniť, že z ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, ako tieto závery okresného a krajského súdu mohli byť ovplyvnené sťažovateľom bližšie nezdôvodnenou zaujatosťou znalca, tým, že k znaleckému posudku nebola priložená bližšie neoznačená príloha, a tým, že postup okresného súdu bol poznačený prietiahmi v konaní. Tieto námietky, osobitne pri zhode hodnotenia ústavu a znalca, nie sú spôsobilé viesť k záveru o tom, že by v konaní o žiadosti sťažovateľa bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu. Vylúčené je aj porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu práva, ústavná sťažnosť je neopodstatnená, pretože konanie o nej už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany poskytovaný vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 6/03).

19. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2026

Robert Šorl
predseda senátu